

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής
Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 517

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
105 63, Αθήνα

Πληροφορίες: Δ. Ζαραλίδου

Τηλέφωνο: 210 3742079

Email: d.zaralidou@minfin.gr

Προς: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα»
e-mail: dytikiellada@mou.gr
gbougioukou@mou.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με την υποβληθείσα Πρόσκληση με τίτλο
«Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας των πόλεων εντός της
περιοχής ΒΑΑ Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας, Πύργου (Έργα που ωρίμασαν στο
πλαίσιο της ΠΠ 2014 - 2020)»

Σχετ: Το από 09-04-2025 απεσταλμένο ηλεκτρονικό μήνυμά σας και τα συνημμένα σε
αυτό έγγραφα (Α.Π. εισ. ΥΠΕΘΟΟ 63034/2025 ΕΥΚΕ-ΧΕ 517/09-04-2025)

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, στο οποίο επισυνάπτονται

1ο. Το με Α.Π. οικ. 1687/09-04-2025 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης
Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ, με θέμα «Σύμφωνη Γνώμη για σχέδιο
Πρόσκλησης με τίτλο 'Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας των
πόλεων εντός της περιοχής ΒΑΑ Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας, Πύργου (Έργα που ωρίμασαν
στο πλαίσιο της ΠΠ 2014-2020)' του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021-2027»,

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 1 από 7

2ο. Το σχέδιο της Πρόσκλησης με Κωδικό 5.1.1ΑΗΠ77/1, Α/Α ΟΠΣ 16465 και τίτλο «Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας των πόλεων εντός της περιοχής ΒΑΑ Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας, Πύργου (Έργα που ωρίμασαν στο πλαίσιο της ΠΠ 2014-2020)»,

3ο. Το έγγραφο με τίτλο «Οδηγίες για την αξιολόγηση των προτάσεων για ΟΧΕ και ΟΧΕ για ΒΑΑ (πλην κρατικών ενισχύσεων), που συγχρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα "Δυτική Ελλάδα 2021 – 2027" και υποστηρίζονται από το Ταμείο ΕΤΠΑ»,

4ο. Τα υπολογιστικά φύλλα (Excel) για την αξιολόγηση του σταδίου Β1 της ποιότητας των προτάσεων και της συνάφειας τους με την στρατηγική ΟΧΕ ΚΑΙ ΟΧΕ/ΒΑΑ για τη δράση «Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας των πόλεων εντός της περιοχής ΒΑΑ Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας, Πύργου (Έργα που ωρίμασαν στο πλαίσιο της ΠΠ 2014 - 2020)»

η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα», ζητά την άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων του ανωτέρω σχεδίου Πρόσκλησης.

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνονται τα εξής:

1. Στην υποβληθείσα Πρόσκληση προβλέπεται η υλοποίηση πράξεων οι οποίες ωρίμασαν την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 και αφορούν την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας των πόλεων, με την δημιουργία / αναβάθμιση ανοικτών δημόσιων χώρων εντός περιοχής ΒΑΑ Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας, Πύργου της ΠΠ 2021 - 2027. Η δράση δύναται να αφορά σε αναπλάσεις σε πλατείες - κοινόχρηστους χώρους, διαμορφώσεις οδών και πεζοδρομίων, τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού, φύτευση για τη διαμόρφωση δενδροστοιχίας, η άρδευση των δένδρων, ηλεκτροφωτισμός της οδού κλπ.

Επίσης δύναται να περιλαμβάνονται αρχαιολογικές εργασίες και έρευνες, εργασίες δικτύων κοινής ωφέλειας κλπ.

Αναφέρεται ακολούθως η πράξη: «ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΥΡΓΟΥ».

Δικαιούχος της Πράξης της παρούσας Πρόσκλησης είναι ο Δήμος Πύργου.

Ο **συνολικός προϋπολογισμός** της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **3.400.000,00 €**.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

Με βάση την **Ανακοίνωση της Επιτροπής (2016/C 262/01)** για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης, **που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ**, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.

Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Οικονομική δραστηριότητα αποτελεί κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά. Προκειμένου να καθοριστεί εάν οι ανωτέρω δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν μέσω της Πρόσκλησης **ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης**, είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί **εάν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ** για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης:

- α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους,
- β) χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος,
- γ) επιλεκτική μεταχείριση,
- δ) επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού.

Εφόσον κριθεί ότι πράγματι υφίστανται κρατικές ενισχύσεις πρέπει αυτές να καταστούν συμβιβάσιμες με τους κείμενους κανόνες, με την χρήση της εργαλειοθήκης που έχει διαθέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εφαρμογή του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ.

3. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, αναφορικά με το αντικείμενο της υπό εξέταση Πρόσκλησης, **έχει καλυφθεί επαρκώς το θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων** στα «Έχοντας υπόψη» της Πρόσκλησης στα υπό στοιχεία 15, 18, 19, 21, 22 και 23.

Ωστόσο, συστήνεται να διαγραφούν τα στοιχεία 16, 17 και 20:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 3 από 7

16. Η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ),

17. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/C8/02),

20. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος,

καθώς, σύμφωνα με την περιγραφή του αντικειμένου της Πρόσκλησης δεν διαφαίνεται να τυγχάνουν εφαρμογής.

4. Στο κεφάλαιο 3 «Επιλεξιμότητα» του σχεδίου της Πρόσκλησης συστήνεται:

1ο. Στο τέλος της παραγράφου 3.4 να προστεθεί το εδάφιο «με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».

2ο. Στο σημείο 3.5 «Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας», να προστεθούν τα παρακάτω εδάφια:

- Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 4 από 7

διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές.

- Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες / υπηρεσίες /εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- Έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξετάζονται ανάλογα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (π.χ. ΓΑΚ, De Minimis κ.λπ.). Στις περιπτώσεις, που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω της χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού) ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μέχρι του ποσού των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών, ανά περίπτωση.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση της κρατικής ενίσχυσης το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου, καλύπτεται από ιδίους πόρους του Δικαιούχου.

Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση, στοιχεία προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού Μέρους του Κανονισμού αυτού.

Υπενθυμίζεται ότι για δράσεις που θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831), είναι απαραίτητο να περιέχεται στο φάκελο του έργου Υπεύθυνη

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας καθώς επίσης και να ελέγχεται το σύνολο των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας του Κανονισμού.

- *Επισημαίνεται ότι, στην περίπτωση που στις προτεινόμενες δράσεις περιλαμβάνεται και προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος θα παραμείνει στην κυριότητα/ιδιοκτησία του Δικαιούχου μετά την ολοκλήρωση του έργου, τότε θα πρέπει είτε να διασφαλισθεί ότι ο εν λόγω εξοπλισμός δεν θα χρησιμοποιηθεί για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας (έως το πέρας της οικονομικής ζωής του πάγιου εξοπλισμού), είτε η υπολειμματική αξία του εξοπλισμού να ληφθεί υπόψη ως έσοδο για τον υπολογισμό της ενίσχυσης.*

5. Επιβοηθητικά αναφέρεται ότι, μετά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων επί της Πρόσκλησης και εφόσον προσδιοριστεί το κατάλληλο πλαίσιο κανόνων κρατικών ενισχύσεων, στο οποίο εμπίπτει κάθε Πράξη, πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να διασφαλισθεί η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που προκύπτουν από το ανωτέρω αναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο. Σημειώνεται ότι η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων πρέπει να ελέγχεται τόσο κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, όσο και κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης των πράξεων.

6. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα **στη με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ** με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»:

- Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην Πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού. Ωστόσο, εφόσον οι Πράξεις που θα υποβληθούν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και η οικεία ΕΥΔ κρίνει ότι εντάσσονται στα αναφερόμενα ανωτέρω, δεν απαιτείται η αποστολή των προτάσεων στην ΕΥΚΕ-ΧΕ.
- Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της Πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί **με τη με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/ 2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ**, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 6 από 7

7. Τέλος, σημειώνεται ότι **η παρούσα γνωμοδότηση** επί της Πρόσκλησης «Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας των πόλεων εντός της περιοχής ΒΑΑ Αρχαίας Ολυμπίας, Ήλιδας, Πύργου (Έργα που ωρίμασαν στο πλαίσιο της ΠΠ 2014 - 2020)» παρέχεται **στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ** και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση τού υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή και ειδικότερα στο περιεχόμενο του σχεδίου Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, έγγραφο το οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της. Εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ
Ευάγγελος Στουραϊτης

κ.α.α.
Στυλιανή Αλεξοπούλου

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 7 από 7